I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

KOMISJON

KOMISJONI SOOVITUS,

31. märts 2008,

tõhustatud halduskoostöö kohta seoses teenuste osutamisega toimuva töötajate lähetamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 85/01)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 211,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsember 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega ([1]) sätestab selged kohustused riigiasutuste vahelises koostöös ja kohustab liikmesriike looma koostööks vajalikud tingimused. Selle kohustusega nähakse ette, et liikmesriigid määravad riiklike õigusaktide ja/või tavade kohaselt ühe või mitu järelevalveasutust, mis on moodustatud ja varustatud nii, et neil oleks võimalik tõhusalt toimida ja kiiresti vastata päringutele direktiivis 96/71/EÜ käsitletavate töötingimuste kohta.

(2) Peale selle sätestatakse direktiivis 96/71/EÜ liikmesriikide kohustus võtta asjakohased meetmed, et teha töötingimusi käsitlev teave üldkättesaadavaks mitte üksnes välismaistele teenuseosutajatele, vaid ka asjaomastele lähetatud töötajatele.

([1]) EÜT L 18, 21.1.1997, lk 1.

(3) Hoolimata teabele juurdepääsu paranemisest on siiski põhjust muret tunda selle üle, kuidas liikmesriigid tegelikkuses rakendavad ja/või kohaldavad direktiiviga 96/71/EÜ ([2]) sätestatud halduskoostöö eeskirju. Direktiivi 96/71/EÜ edukas rakendamine tegelikkuses, korrektne kohaldamine ja tõhus täitmine ei näi olevat võimalik ilma olukorda parandamata ([3]).

(4) Järelevalveprogramm, mille komisjon käivitas teatise „Suunised töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega" ([4]) põhjal, näitas, et mitmed liikmesriigid tuginevad üksnes siseriiklikele meetmetele ja õigusaktidele, et teha kindlaks, kas teenuseosutajad kohaldavad lähetatud töötajate suhtes nõuetekohaseid töötingimusi. Selline olukord võib olla seotud sellega või lausa tingitud sellest, et halduskoostöö on peaaegu olematu, juurdepääs teabele endiselt ebarahuldav ning esineb probleeme piiriülese jõustamisega ([5]).

([2]) Komisjoni töödokumendid SEC (2006) 439 ja SEC (2007) 747 ning teatis „Töötajate lähetamine seoses teenuste osutamisega: selle eeliste ja võimaluste tõhustamine, tagades töötajate kaitse", eriti selle 6. osa „Järeldused", KOM (2007) 304 (lõplik) 13. juuni 2007, lk 9.

([3]) Vt ka Euroopa Parlamendi 11. juuli 2007. aasta resolutsioon B6-0266/2007.

([4]) KOM(2006) 159 lõplik, 4. aprill 2006.

([5]) Teatis „Töötajate lähetamine seoses teenuste osutamisega: selle eeliste ja võimaluste tõhustamine, tagades töötajate kaitse", eriti selle 6. osa „Järeldused", KOM (2007) 304 (lõplik), 13. juuni 2007, ja selle juurde kuuluv töödokument SEK (2007) 747.

(5) Selleks et tagada töötingimuste täitmine ([1]) võtavad selle liikmesriigi ametiasutused, kus teenuseid osutatakse, lähetavate teenuseosutajate suhtes kontrolli- või haldusmeetmeid. Lähetatud töötajate kaitseks on vaieldamatult vaja rakendada ennetavaid kaitsemeetmeid ja asjakohaseid karistusi. Liikmesriikides kasutatavate kontrollimeetmete analüüs näitab, et need on äärmiselt erinevad ja mõned neist ei ole proportsionaalsed ning ei tarvitse seega olla vastavuses ei asutamislepingu artikliga 49 Euroopa Kohtu tõlgenduses ega direktiiviga 96/71/EÜ.

(6) Seaduspärase järelevalve nõuete täitmine täielikus kooskõlas ühenduse õigusaktidega ei ole võimalik, kui liikmesriigid ei paranda ja vajadusel ei tugevda omavahelist tegelikku koostööd ja/või kui ei parane juurdepääs teabele, nagu ette nähtud direktiiviga 96/71/EÜ ([2]).

(7) Asjakohane ja tõhus rakendamine ning jõustamine on lähetatud töötajate õiguste kaitsmise peamised tegurid, samal ajal kui puudulik jõustamine vähendab selles valdkonnas kehtivate ühenduse eeskirjade tõhusust. Seetõttu on oluline rõhutada komisjoni ja liikmesriikide vahelist koostööd, pisendamata siinjuures tööinspektsioonide ja sotsiaalpartnerite tähtsat osa.

(8) Märgatavaks takistuseks liikmesriikide vahelise tõhusa koostöö korraldamisel teenuste osutamisega seoses toimuval töötajate lähetamisel on halduskultuuri, struktuuride ja keelte erinevus ning ka väljakujunenud menetluste ja kindlaks määratud osalejate puudumine selles vallas. Väga tõhus vahend paljude selliste takistuste ületamiseks on asjakohane ja hästi toimiv elektrooniline teabesüsteem, mille eesmärk on lihtsustada liikmesriikide vahelist vastastikust abiandmist ja teabevahetust ning mis seega on oluline liikmesriikide tiheda koostöö võimaldamiseks. Sellise süsteemi abil saaksid nii pädevad asutused kui ka muud osalevad pooled, nagu näiteks sotsiaalpartnerid, kergesti kindlaks teha partnerid liikmesriikides ja nendega edukalt suhelda. Peale selle oleks sellest abi vastastikuse usalduse õhkkonna loomisel, mis on aluseks tõhusale halduskoostööle.

([1]) Sama Euroopa Parlamendi 26. oktoober 2006. aasta resolutsioon Schroedteri aruande kohta.

([2]) Sama punkti rõhutatakse ka Euroopa Parlamendi resolutsioonis, vt eriti punktid 21 ning 32 ja järgnevad. Tööõiguse ajakohastamisega (KOM (2006) 708, 22. november 2006) seoses algatatud avalikul arutelul laekunud vastukajadest ilmnes, et liikmesriigid toetavad laialdaselt vajadust teha paremat koostööd (vt KOM(2007) 627 (lõplik) 24. oktoober 2007 ja sinna juurde kuuluv töödokument SEK (2007) 1373).

(9) Peamine abinõu selleks, et ära hoida vaidlusi, probleemseid olukordi ja kuritarvitamist, on edastada ettevõtjatele ja töötajatele kergesti kättesaadavat, täpset ja ajakohast teavet töötingimuste kohta, mis kehtivad lähetatud töötajate suhtes vastuvõtvas riigis. Seetõttu tuleb võtta vajalikke meetmeid, et võimaldada lähetatud töötajatele ja nende tööandjatele parem juurdepääs teabele ([3]).

(10) On vaja kiiresti võtta meetmeid, et kõrvaldada puudused lähetatud töötajaid käsitlevate õigusaktide kohaldamisel, jõustamisel ja rakendamisel; tuleb tugevdada liikmesriikide vahelist halduskoostööd, kasutades tõhusamaid teabevahetussüsteeme, parandades juurdepääsu andmetele, edendades teabevahetust ja parimate tavade järgimist,

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. **Teabevahetussüsteem**

Liikmesriikidel tuleb võtta vajalikke meetmeid ja teha jõupingutusi, et luua elektrooniline teabevahetussüsteem, nagu näiteks siseturu infosüsteem (IMI) ([4])**, aga eelkõige töötada koos komisjoni talitustega välja vastav rakendus halduskoostöö edendamiseks, et parandada direktiivi 96/71/EÜ praktilist rakendamist**.

Elektroonilise teabesüsteemi arendamine halduskoostöö edendamiseks direktiivi 96/71/EÜ raames tähendaks liikmesriikidele järgmist:

1) tuleb määrata kindlaks peateemad ja -küsimused, mille kohta on vaja teavet vahetada, ja mis seega peaksid kuuluma teabevahetussüsteemi;

2) tuleb määrata kindlaks pädevad asutused ja vajaduse korral muud asjaosalised, kes tegelevad lähetatud töötajate töötingimuste järelevalve ja kontrolliga ning kes osalevad teabevahetussüsteemis;

([3]) Sama rõhutas ka Euroopa Parlament ja kutsus üles tegutsema oma 11. juuli 2007. aasta resolutsioonis (vt punkt 18).

([4]) IMI on infosüsteem, mille eesmärk on lihtsustada vastastikust abi ja teabevahetust liikmesriikide vahel. See kujutab endast turvalist ja kiiret andmevahetuse vahendit Euroopa ametiasutuste vahel, mis võimaldab neil tõhusalt koos töötada, hoolimata tõketest eri keelte ning haldusmenetluste ja -struktuuride tõttu. Esimesed väljaarendatud rakendused toetavad läbivaadatud kutsekvalifikatsioonide Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (2005/36/EÜ) ja teenuste Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohaldamist (2006/123/EÜ).

3) tuleb määrata kontaktasutuste osa;

4) tuleb uurida, millised on piisavad meetmed kohase kaitse tagamiseks liikmesriikide pädevate asutuste ja vajaduse korral ka muude asjaosaliste vahelises teabevahetuses edastatud isikuandmetele ([1]).

Eelnevate uuringute põhjal peavad liikmesriigid andma koos komisjoni talitustega hinnangu ja tegema otsuse selle kohta, kas IMI on kõige parem teabevahetusviis vastavalt direktiivi 96/71/EÜ artiklile 4.

Komisjon juhendab ja toetab seejuures liikmesriike, tehes nendega tihedat koostööd, et jõuda ettenähtud aja jooksul vajalike tulemusteni. Eelkõige aitab komisjon lihtsustada ning koordineerib vabatahtlikkuse alusel loodava töökonna tööd ja vajaduse korral annab välist tehnilist abi spetsiaalse rakenduse väljatöötamise ajal.

2. **Teabe kättesaadavus**

Liikmesriikidel tuleb parandada juurdepääsu teabele töötingimuste kohta, mida teenuste osutajad peavad järgima, ning nad peavad tagama, et nende kontaktasutused teeksid oma tööd tõhusalt.

Et veelgi parandada andmete kättesaadavust, peaksid liikmesriigid:

1) vältima üksnes tööalastele õigusaktidele viitamist või ainult üldise teabe andmist nende kohta ja selle asemel osutama täpselt, milliseid töötingimusi ja/või milliseid riiklikke ja/või piirkondlikke õigusakte tuleb nende territooriumile lähetatud töötajate suhtes kohaldada;

2) võtma meetmeid, et muuta üldiselt kättesaadavaks teave selle kohta, milliseid kollektiivlepinguid (ja kelle suhtes) saab kohaldada ning milliseid töötingimusi peavad kohaldama välismaised teenuseosutajad; ning kui võimalik, esitama viidad olemasolevatele veebisaitidele ja muudele kontaktidele, eelkõige asjaomastele sotsiaalpartneritele;

3) muutma teabe töötajatele ja teenuseosutajatele kättesaadavaks mitte ainult selle riigi riigikeel(t)es, kus teenuseid osutatakse; võimaluse korral koostama kokkuvõtliku voldiku põhiliste kohaldatavate töötingimuste kohta;

4) kasutama paremini Interneti võimalusi ja parandama riiklikel veebisaitidel edastatava teabe selgust ja kättesaadavust ([2]).

Lisaks eelnevale peaksid liikmesriigid:

5) hoolitsema selle eest, et kontaktasutuste töö oleks tõhusalt organiseeritud ning nad oleksid varustatud personali ja vajalike ressurssidega, et täita oma kohust jagada teavet;

6) võimaluse korral nimetama kontaktasutuses kontaktisiku, kelle kohuseks on tegelda teabepäringutega.

Komisjon toetab selles osas jätkuvalt liikmesriike, eelkõige veebisaidi EUROPA portaali kaudu, millel on viidad riiklikele veebilehtedele, kus käsitletakse töötajate lähetamist.

3. **Head tavade vahetus**

Liikmesriigid peaksid aktiivselt osalema protsessis, milles ametlikult ja süsteemselt selgitatakse välja ja vahetatakse häid tavasid töötajate lähetamise vallas, võttes osa komisjoni korraldatavatest vastavateemalistest koostööfoorumitest, nagu näiteks kavandatav kõrgtasemeline komitee (täpsem teave on esitatud lisas).

Brüssel, 31. märts 2008.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Vladimír ŠPIDLA

([1]) Vt sellega seoses komisjoni 12. detsember 2007. aasta otsust 2008/49/EÜ siseturu infosüsteemi (IMI) rakendamise kohta seoses isikuandmete kaitsega (ELT L 13, 16.1.2008, lk 18).

([2]) Töötajate lähetamist käsitleval komisjoni veebisaidil on viidad liikmesriikide vastavasisulistele veebisaitidele: http://europa.eu.int/comm/employment_social/labour_law/postingofworkers_en.htm

LISA

Kõrgtasemeline komitee töötajate lähetamise alal (kavandatav): kavandatav roll, ülesanded ja kohustused

Siiani on teabevahetus toimunud vabatahtlikul alusel valitsustevahelises mitteametlikus töötajate lähetamist käsitlevas ekspertrühmas ja on selgunud, et rühm on suutnud tõhustada olemasolevaid teabevahetuskanaleid, mille kaudu edastatakse teavet lähetatud töötajate töötingimuste kohta. Peale selle on ekspertrühm andnud komisjonile kasulikku teavet direktiivi 96/71/EÜ kohaldamise ja rakendamise kohta.

Halduskoostöö edendamiseks tuleks arendada tõhusaid vahendeid, et selgitada välja ja vahetada häid tavasid kõikides küsimustes, mis on seotud direktiivi 96/71/EÜ korrektse kohaldamise ja jõustamisega. See võimaldaks märgatavalt parandada halduskoostööd ja ära hoida vastuolude teket ning sagedast vajadust pöörduda vaidluste lahendamiseks kohtusse.

Seetõttu, nagu 13. juuni 2007. aasta teatises teada anti, on komisjonil kavas luua kõrgtasemeline komitee, millel on järgmised ülesanded ja eesmärgid:

1) välja selgitada häid tavasid ja kogemusi ning edendada nende vahetamist;

2) edendada asjaomase teabe edastamist, kaasa arvatud teave liikmesriikide vahelise ja/või liikmesriikide ja sotsiaalpartnerite vahelise (kahepoolse) halduskoostöö vormide kohta

3) lahendada (haldusalaseid) küsimusi, probleeme ja erinevaid aspekte, mis on seotud direktiivi 96/71/EÜ või töötajate lähetamist käsitlevate riiklike rakendusmeetmete kohaldamise, rakendamise, täitmise ja jõustamisega;

4) uurida raskusi, mis võivad tekkida direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 lõike 10 kohaldamisel;

5) jälgida, milliseid edusamme on tehtud halduskoostöös, eriti halduskoostöö edendamiseks ettenähtud rakenduste väljatöötamisel, IMI-süsteemi kohandamisel ja rakendamisel, teabele juurdepääsu parandamisel, ja teha vajaduse korral ettepanekuid meetmete võtmiseks;

6) uurida võimalusi, kuidas vajaduse korral tugevdada töötajate õiguste kaitset ja parandada nende seisundit;

7) teha sügavuti minev uuring piiriülese jõustamise praktilistest probleemidest.

Püstitatud eesmärkide täitmiseks tuleb kõrgtasemelisel komiteel kaasata tihedasse koostöösse avalik-õiguslikke asutusi, kelle kohuseks on liikmesriikides korraldada lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktide kontrolli (näiteks tööinspektsioone). Komitee peaks vastavalt riiklikele õigusaktidele ja/või tavadele ametlikult ja korrapäraselt kaasama ka sotsiaalpartnereid, eelkõige nendes majandussektorites, kus kõige sagedamini töötajate lähetamist kasutatakse.

Komisjon on lähemal ajal valmis vastu võtma otsuse, millega luuakse kõrgtasemeline komitee ja sätestatakse selle koosseis, eesmärgid ja töömeetodid. Komisjon võtab arvesse nõukogus käesoleva soovituse teemal peetava arutelu tulemusi.